

mig at sige libet overveiede Forslag, vilde al-
 saa blive, at Finantserne fik en ganske overor-
 dentlig Byrde paa sig, idet en stor Mængde
 Præster i Landet vilde faae en meget høiere
 Løn, end de nu have. Søvrigt ønsker jeg ikke
 at ansees som Modstander af Principet i dette
 Forslag. Jeg har allerede tilladt mig at ud-
 tale mig om det libet Duffelige i, at adskillige
 Embeder ere saa ringe afslagte, medens andre
 derimod ere saa urimelig høit afslagte; jeg troer,
 at dette giver Anledning til altfor hyppige For-
 slyttelser; men det er dog et Misforhold, der,
 saavidt jeg skjønner, meget let kunde ordnes
 ad administrativt Vei. Endvidere er jeg fuld-
 kommen enig i, at der er Meget i den nuvæ-
 rende Lønningsmaade for Præsterne, som maa
 ønskes forandret, og at navnlig nogle af de
 mindre Subtægter give Anledning til ubehage-
 lige Forhandlinger og til et spændt Forhold
 mellem Præst og Menighed; og jeg skulde for
 min Deel meget ønske, at Præsternes Subtæg-
 ter bleve ombannede, regulerede paa en anden
 Maade. Jeg er fremdeles enig i, at dette
 nødvendig maa skee, hvis det i Tidens Løb
 skulde vise sig, at Sognebaandet blev løst af
 flere, saaledes at virkelig ikke de, der boede
 indenfor Menighedens Grændser, ogsaa havde
 deres Præst. Jeg er derfor ikke mod Principet,
 som ligger til Grund for dette Forslag; men jeg
 kan paa den anden Side, efter hvad jeg før
 bemærkede, ingenlunde ansee denne Sag, saa-
 ledes som den foreligger, moden til at blive op-
 høiet til Lov, og kan heller ikke finde, at det
 vilde være ganske retfærdigt nu at gjøre det.

Sammerich: Ogsaa jeg maa begynde
 med at sige, at jeg ganske billiger Tanken, som
 ligger til Grund for den foreslaaede nye Pa-
 ragraph. Jeg skal ikke her gaae ind paa de
 enkelte Grunde, hvorfor jeg billiger Tanken, da
 de ere til Overflod gjentagne af de foregaaende
 forskjellige Talere. Jeg vil blot sige, at jeg
 troer, at hvis en forstandig Lønningslov for Geist-
 ligheden kunde komme ud, saa vilde Forholdet i
 mange Henseender blive bedre mellem Præst og
 Menighed, og det er saa vigtig en Sag for
 Kirken, at jeg tør nok ønske i Folketirkens
 Navn, at den ærede Minister maatte see sig
 istand til og opfordret til at tage denne Sag

selv i sin Haand. Men hvad nu det Nøiere
 angaaer ved en saadan Sag, da maa der, naar
 den skal ordnes, nødvendigviis først være en
 fuldstændig Plan, og for mig staaer det som en
 af de Ting, jeg maa fordrø, naar der skal
 gjenneføres, hvad jeg kalder et rigtigt Løn-
 ningsforhold for Geistligheden, at hvad der nu
 bruges til Geistlighedens Lønning sammenfat-
 tes i eet Fond, som kun og udelukkende skulde
 tjene til kirkeligt Brug, og der var det jo saa mi-
 ligt, at vi kunde faae Noget med af det, der
 er tilovers af de indbragne Dispeniender; thi
 det er forunderligt, at man har berøvet Folke-
 kirken disse Midler ganske. At Dispernes Ga-
 ger bleve satte mindre, var i sin Orden, men
 det var ikke i sin Orden, at det Sparede berø-
 vedes Kirken. Jeg mener, at et kirkeligt Fond
 skulde dannes — og det vil være en Hovedbe-
 tingelse for, at jeg giver min Stemme til en
 Lønningslov — et kirkeligt Fond, som udeluk-
 kende skulde bruges til kirkelige Diemed, deels
 til at hjælpe paa de mindre Embeder, deels til
 at bygge nye Kirker, saa at vi skulde ikke blive
 nødt til at gaae omkring med Tiggerbøssen,
 naar det har viist sig, at der er Trang til at
 faae en ny Kirke bygget. Hvis man ikke har
 et saadant, til kirkelige Diemed udelukkende be-
 stemt Fond, og begynder at tage fat paa Løn-
 ningsagen, vil man befinde sig paa en Skraa-
 plan, og man veed da ikke, hvorhen det Hele
 vil føre. Rimeligviis vil, hvad der nu for
 Diebliffet tilhører Folketirken, eller dog en stor
 Deel deraf, gaae tabt. Vi have advarende
 Exempler fra den senere Historie, hvor man
 har indbraget, hvad der i Almindelighed kaldes
 Kirkens Formue, som i Frankrig, Holland og
 Württemberg. Hvad der er kommet ud af det
 til at betale Geistligheden med, er meget ringe.
 Jeg stiller mig her slet ikke paa et udelukkende
 christeligt Standpunkt, men jeg taler om Kir-
 ken, thi hvad vi end mene om Kirkens Eien-
 dømsret, Sagen seet i et reent christeligt Lys,
 maae vi om Folketirken sige, at om den end ikke
 maaffee strengt juridisk kan siges at eie Noget,
 har den dog en afgjort moralsk Ret til visse
 Eiendomme (Etscherning: En umoralsk Ret!)
 Hvad der er skænket til Kirken eengang for
 alle, hvad der er leget til den, skulde jeg troe,
 var Folketirkens Eiendom. Præstegaarden skj-